

Nieuwe Uitleg 16

Het is altijd weer heerlijk dwalen door "Buurtschap Centrum 2005", het stadsdeel dat wordt begrensd door Mauritskade, Prinsessegracht, Korte Voorhout, Tournooiveld, Lange Vijverberg, Kneuterdijk en Parkstraat en waar nog de sfeer hangt van lang vervlogen tijden. Genietend en niet uitgekeken rakend op Lange Voorhout, Denneweg, Hooistraat, Maziestraat en Jagerstraat belandden wij via het Smidswater op de Nieuwe Uitleg, een L-vormige kade met een aantal achttiende eeuwse patricische panden. De naam Nieuwe Uitleg houdt verband met de uitbreiding ("nye uytlegginghe") van de stad rond 1706.

Het middelste huis (met de hoge schoorsteen) is nr. 16 aan de Nieuwe Uitleg

Plaquette ter herinnering aan Mata Hari, Nieuwe Uitleg 16

Foto's: Ed.A. van Duyn

Op nr. 16 ontdekten wij aan de gevel naast de voordeur een bronzen plaquette ter herinnering aan Mata Hari (Maleis voor "Oog van de Dag"), die hier woonde in de jaren 1915-1916.

Over deze als Margaretha Geertruida Zelle op 7 augustus 1876 te Leeuwarden geboren exotische (naakt)danseres en maitresse van vele hoge officieren (zij was verzot op uniformen), diplomaten en aristocraten, is al zoveel geschreven dat wij willen volstaan met te vertellen dat zij, nog wonende in Den Haag doch tijdelijk verblijvende in Parijs, op 13 februari 1917 aldaar werd gearresteerd.

Na een omstreten proces (want besloten en nooit met bewijzen gestaafd) werd zij door een Franse krijgsraad schuldig bevonden aan spionage voor Duitsland en op 15 oktober 1917 te Vincennes gefusilleerd. Enige tijd na haar onfortuinlijke einde werd haar "zondige"

woning aan de Nieuwe Uitleg in verband met veiling van haar meubilair en andere eigendommen enige dagen opengesteld, waarvan een op sensatie belust publiek gretig gebruik maakte.

In het huis aan de Nieuwe Uitleg nr. 16 heeft ook de actrice Fie Carelsen gewoond, die o.a. optrad als... Mata Hari in een toneelstuk van die naam.

Ed.A.v.D.

Nieuwe leden

Nieuwe leden kunnen zich schriftelijk aanmelden bij het secretariaat, postbus 85977, 2508 CR Den Haag of telefonisch op nummer (070) 328 00 40.